

Heritage speakers in Germany and the Catalan countries: Catalan, Spanish and German as heritage languages.

Propòsit i objectius del projecte d'investigació

Aquest projecte té com a finalitat investigar el multilingüisme en la infància i l'adolescència a Alemanya, sobretot pel que fa a les llengües romàniques, el català i el castellà, així com l'alemany. Concretament, volem analitzar diversos factors, tant quantitius com qualitius, que poden influir positivament en un multilingüisme actiu en infants i adolescents bilingües (i trilingües). Estudis actuals sobre el multilingüisme en edats primerenques, com el treball d'Arnaus Gil et al (2020a), han observat que, per a què hi hagi una competència activa de les llengües maternes, ha d'haver-hi un contacte continu amb la llengua d'herència o minoritària (dins d'aquest projecte d'investigació, les llengües minoritàries són el català i el castellà a Alemanya).

Fases del projecte d'investigació

El darrer any 2019 es va poder realitzar una primera fase del projecte d'investigació a la ciutat d'Hamburg amb 16 infants i adolescents bilingües i trilingües (amb edats compreses entre 2;6 i 13;0, i amb una edat mitjana de 5 anys i 7 mesos). En els últims 10 anys (2009-2019), la ciutat d'Hamburg ha viscut un gran augment de catalans i catalanes registrats al cens electoral (210,8%, *Federació Internacional d'Entitats Catalanes FIEC* 2019), per la qual cosa aquesta ciutat ha estat un punt de partida idoni per dur a terme aquesta investigació pionera. Amb l'ajuda de l'associació catalana *El Pont Blau* ens va ésser possible contactar i comptar amb la participació de diverses famílies, en les quals almenys un dels pares és d'origen català.

A la segona fase d'aquest projecte que començarem aquest any 2020, volem ampliar l'estudi fet a Hamburg. Segons la FIEC (2019), el cens electoral del consolat a Düsseldorf (i, per tant, d'aquells catalans i catalanes residents al *Land Nordrhein-Westfalen*) està format per 4.440 inscrits. En aquest sentit, l'increment de catalans i catalanes inscrits en aquest cens electoral ha estat també molt elevat en els darrers deu anys (147,60%). D'aquesta manera, el *Land Nordrhein-Westfalen* es troba en tercer lloc en majors de 18 anys amb possibilitat de vot, després dels *Lands* d'Hamburg i Berlín. A més a més, la comunitat de catalans i catalanes a NRW està ben connectada i és ben activa. Al igual que l'associació *El Pont Blau* a Hamburg, el Centre Cultural de Colònia és el nostre enllaç per a poder enfocar el nostre estudi en aquesta regió d'Alemanya. Aquesta associació ofereix nombrosos cursos de català per a adults i per a nens i nenes de diferents edats. També organitza trobades de pares i mares amb nens i nenes fins als 3 anys. Actualment ens trobem en contacte amb el Centre Cultural de Colònia i esperem iniciar l'estudi en els propers mesos.

Primers resultats

Els primers resultats preliminars de l'estudi pilot a la ciutat d'Hamburg semblen indicar que ni les estratègies de conversació parentals, ni la presència de la llengua majoritària (l'alemany) a casa, ni tampoc la competència en la llengua catalana del pare/mare no nadiu, influeixen directament en la dominància lingüística dels infants i adolescents (Arnaus Gil et al. 2020b). El proper pas serà analitzar altres factors de caire quantitatiu o qualitatiu que puguin tenir una influència positiva en aquest aspecte. A més a més, hem obtingut resultats pel que fa a les barreges de les llengües maternes que han realitzat els infants i adolescents bilingües i trilingües. Concretament, hem observat que aquestes mescles apareixen sobretot en les conversacions catalanes, inclús també en aquells nens i nenes que mostren una dominància cap al català. En aquest sentit, podem afirmar que l'ús de mescles lingüístiques no està directament relacionat amb la competència lingüística que es tingui en les llengües maternes català i alemany, sinó que sembla que la llengua d'herència sigui més vulnerable per aquest fenomen. Aquells infants i adolescents que s'han classificat com a bilingües equilibrats (competències similars en ambdues llengües maternes) mostren percentatges similars de mescles lingüístiques tant en les converses catalanes com en les alemanyes.

Literatura

Arnaus Gil, L., N. Müller, N. Sette & M. Hüppop. (2020a). Active bi- and trilingualism and its influencing factors. *Applied Psycholinguistics*. Apareix.

Arnaus Gil, L., A. Jiménez-Gaspar, E. J. Daussà & R. Pera-Ros. (2020b). *Untangling the factors towards language proficiency in Catalan as a heritage language in Germany: A cross-sectional study on language exposure, language proficiency, parental linguistic attitudes and parents' wellbeing*. Presentació durant la 42a Edició de la Conferència de Lingüística a Alemanya (Deutsche Gesellschaft für Sprachwissenschaft, DGfS) – Secció 1: Variation in heritage languages: Language contact vs. internal developments, Hamburg (Alemanya).

Federació Internacional d'Entitats Catalanes FIEC. (2019). *Inscrits al CERA, majors de 18 anys, amb dret a vot a Catalunya*. http://www.fiecweb.cat/files/Consolats_2019.pdf (Última visita 21.4.2020)